

Fördelningsmall för bygdemedel

Bakgrund

Tidigare, då det kommunala fiskevårdsbidraget fanns, lämnade föreningarna in statistik över antal fiskedygn per år, redovisning av de åtgärder som utförts samt uppgifter om styrelseledamöter, etc. Årliga möten/träffar hölls, med mycket god närvaro, där föreningarna fick möjlighet att träffas och diskutera t.ex. fiskevård. Då var det också enklare att få ut aktuell information och förmå föreningarna att komma in med uppgifter till den broschyr (fiskeguide), som finns för respektive område.

Idag saknar vi detta styrinstrument men kan konstatera att behovet av något liknande vore värdefullt. Kommunerna i södra Lappland har fått beviljat några projekt specifikt riktade till fiskeföreningar/ -entreprenörer och dessutom fått beviljat LONA – projektet ”Resursen fisk” för åren 2013-2016, där målet är att öka kompetensen hos våra fiskeföreningar. Vi anser att bygdemedel skulle kunna vara ett bra styrinstrument för få ut vårt budskap genom ett ökat uppslutande av föreningar på våra möten/träffar/studiebesök. Tanken är att innan 2016 ska föreningarna tagit fram hållbara fiskevårdsplaner samt infört hållbara regler i sina vatten, detta för att gynna fiskbestånden och sekundärt turismen.

Varför bygdemedel

Bygdemedlen används för att förebygga eller minska skador till följd av vattenregleringen, för att ersätta skada, eller i övrigt till investeringar för ändamål som främjar näringsliv eller service i bygden eller annars är till nytta för denna. Därför anser vi att en väsentlig del av bygdemedlen bör användas för att upprätthålla av ett attraktivt fiske. Ansökan om bygdemedel till investeringar för ändamål som främjar näringsliv eller service i bygden eller annars är till nytta för denna inges till respektive kommun. Kontaktpersoner i länets kommuner som har tillgång till bygdemedel lämnar också ytterligare information om bygdemedlens användning, ansökningsförande mm.

FÖRSLAG för behandling av ansökningar inom fiske

Vi föreslår att kraven skärps för föreningarna att söka bygdemedel, detta för att dessa medel skall användas så bra och effektivt som möjligt. Kunskap om fiskevård förbättras årligen och kommunerna får dessutom medel till olika projekt som skall främja fiskevården. Viktigt är då att dessa medel används på ett riktigt sätt. Vi har delat upp förslaget i en specifikation där vissa obligatoriska aktiviteter skall uppfyllas för att föreningen skall bli kvalificerade att söka bidrag, se nedan. Sedan har vi gjort en prioriteringslista som skall användas för tilldelning av medel, se nedan.

Föreningar som lämnat in bygdemedelsansökan samt uppfyllt de obligatoriska aktiviteterna är kvalificerade till fördelning av bygdemedel. Ansökan skall vara uppdelad i enlighet med prioriteringslistan och en ekonomisk redovisning skall medfölja ansökan samt redovisning av antalet sålda fiskedygn året innan.

Specifikation

Obligatoriska Aktiviteter

- Möten/träffar/studiebesök
- Kurs i fisketillsyn
- Egen hemsida

Kommentar: föreningen skall sända minst en person ur styrelsen till kommunernas årliga Ordförandeträff och delta med någon person i projektet "Resursen fisk" vilket syftar till att ta fram hållbara fiskevårdsplaner och hållbara regler för områdenas vilda fiskbestånd. Någon ur föreningen skall närvara på de träffar och studiebesök som genomförs inom projektet "Resursen Fisk". Planerna skall vara klara och godkända innan 2016. Efter 2016 skall även hållbara fiskeregler finnas beslutade i enighet med av föreningarna upprättade fiskevårdsplaner. Föreningen skall, efter behov, delta på utbildning av fisketillsyningsmän. Kravet skall vara minst en enkel hemsida som skall uppdateras årligen gällande regler, fiskekortsförsäljare, fiskekortspriser etc.

Prioriteringslista för fördelning av medel

- Fiskevårdsåtgärder
- Serviceåtgärder
- Fiskutsättning

Kommentar: i första hand skall medel beviljas till bestående fiskevårdsåtgärder som flottledsrestaurering, undanröjande av vandringshinder, utläggning av lekgrus etc. I andra hand till serviceåtgärder som t ex uppskyllning av område, tillgänglighetsåtgärder etc. och i tredje hand till fiskutsättning.

ANSÖKAN (biläggs till ansökan av bygdemedel)

Kryssa i ruta

Fiskevårdsplan

Bidrag kan endast sökas efter uppvisande och godkännande av fiskevårdsplan (antas av KS 2016).

Statistik fiskedygn

Bidrag kan endast sökas efter inlämnande av redovisning av fjolårets fiskekortsförsäljning med specifikation på fiskedygn. Dagskort x1. 3-dygnskort x 3. Veckokort x 5. Månadskort x 10. Årskort x 12.

Ordförandeträff, studieresa, fisketillsynskurs, fisketräffar

Bidrag kan endast sökas efter att redovisning av de obligatoriska träffar och studieresor som kommunen kräver att föreningarna skall delta i, har lämnats in.

Hemsida.

Bidrag kan endast sökas efter att en hemsida för fiskeföreningen, som uppdateras årligen, har presenterats där länk skall finnas på den kommunala hemsidan. Föreningen skall se till att hemsidan är aktuell och efter årsmöte/stämman uppdaterad.

Årsmötesprotokoll, uppgifter till fiskeguide

Bidrag kan endast sökas efter att protokoll och årliga uppgifter till fiskeguiden har lämnats in.

Bilaga Projekt "Resursen fisk"

Projekt "Resursen fisk"

2013-2016

Forskning/goda exempel

Under mer än 10 års tid har det kommit fram mycket forskning och goda exempel på hur man kan förvalta sina vatten för att öka fiskbestånden och få till ett attraktivare fiske. Detta gäller inte bara ädelfisk utan fiskarter som abborre, gädda etc.

Kommunerna Vilhelmina, Åsele och Dorotea har under åren haft årliga träffar med de föreningar som förvaltar fisket för att delge nya rön och visa på goda exempel. Tyvärr så är det ett fåtal av föreningarna som behagar komma på mötena, vilket innebär att man inte når de som bäst behöver det.

Fiske är viktigt sysselsättning

Fritidsfiske är en av de vanligaste och mest uppskattade friluftaktiviteterna i Sverige. Att ha tillgång till och kunna utöva fritidsfiske är av betydelse för både unga och gamla, kvinnor och män, invandrare såväl som svenskar. En stunds avkoppling från vardagen genom fiske främjar hälsan, inte minst eftersom det ger möjlighet att fånga fisk till det egna matbordet. Fiske är också en av anledningarna till att folk trivs och bor i södra Lappland samt en viktig aktivitet för gästande turister. Med ett bättre fiske skulle attraktionen öka och fler skulle gästa våra kommuner.

Fiskevården måste ständigt underhållas och förbättras och en viktig del i detta är biotopåtgärder (stenutläggning, lekgrusutläggning, ved i vatten mm), utsättning av fisk, anpassade regler, fiskvägar mm. De stora regleringsskadorna p.g.a. utbyggnad av vattenkraften har stor del i att fisket har försämrats i vårt område och hit kan man också räkna annan påverkan på vattendragen som flottledsrensning, skogsbruk, dikning, för stort uttag av fisk etc.

Utöver att fisket bringar inkomster till bygden via turism så är det bevisat att sportfiske har en extremt positiv förebyggande och rehabiliterande inverkan på psykisk och fysisk ohälsa, stressrelaterade sjukdomar och sekundärt vårdkostnader. Sportfisket har även en positiv betydelse för arbetslösa, skiftarbetande, långtidssjukskrivna, pensionärer, handikappade och invandrare.

Projektsammanfattning

Inom Dorotea och Vilhelmina kommuner finns en rad "områden", speciellt avgränsade fiskeområden med någon form av förvaltning, som t.ex. fiskevårdsområden, sportfiskeområden, fiskeklubbar, allmänningar, samfälligheter eller byalag som förvaltar och upplåter fiskevatten. Det finns också fiskevatten som har delat ägande, vilket har medfört, speciellt ovan odlingsgränsen, där statens vatten ej får ingå i fvo, att dessa vatten är mycket svåra att förvalta. Sammantaget kan man dock säga att endast några få "områden" har satt fullständiga regler som medför ett långsiktigt hållbart fiske. Dessa regler har resulterat i goda fiskbestånd och dessa områden vill vi använda som goda exempel i projektet.

I dag så har dock de flesta "områden" några vanliga regler som t.ex. minimimått och strömfiskeförbud. Detta utan att riktigt veta om det är rätt mått eller rätt tid. Fångsbegränsningar är oftast satt i s.k. put-and-take vatten. Under 80 – 90-talet bildades de flesta fiskevårdsområden och efter det så har styrelser bytts ut flera gånger och/eller så har styrelsemedlemmar blivit äldre och få yngre medlemmar har engagerats. Detta problem vill vi undersöka i projektet och försöka förändra i "områdena".

Även om forskning visar att det går att få till ett mycket bättre fiske, om uttaget anpassas till produktionen, så är det svårt att nå ut med denna information.

Idag finns det flera goda exempel inom andra "områden" i Sverige där regler på upptag av fisk har bidragit till starka och hållbara fiskbestånd och där fisketurismen ökat avsevärt. Man använder resursen fisk för att utveckla friluftsliv, företagande eller bygd i övrigt.

Få människor här uppe kan livnära sig på insjöfiske (yrkesfiske) p.g.a. låg efterfrågan på produkten, eller att omsättningen blir för liten på grund av fiskbeståndets storlek, men ett anpassat och försiktigt sportfiske kan skapa bättre villkor för hållbart fiske. Det är nödvändigt med en helhetssyn på vattenekosystemet för att uppnå hållbar utveckling och det är förmodligen en hållbar utveckling av sportfisketurismen som är den effektivaste vägen att gå. Sportfisketurismen ska utvecklas i samverkan med kringboende och lokala organisationer för att skapa jobb och undvika intressekonflikter.

Hänsyn måste också tas till kulturella och naturmässiga värden i sportfiskets närhet, så att inte boendekvalitet eller övrig turism drabbas negativt av sportfiskeutvecklingen. Ex. på "områden" som uppfyller ovan nämnda resonemang är Kraddsele sportfiskeområde och Ammarnäs fiskevårdsområde i övre delarna av Vindelälven med ett sportfiske efter storvuxen öring och harr. Inom Ångermanälven finns ett företag som driver en småskalig och hållbar sportfisketurism (catch-and-release"-fiske efter storvuxen gädda), i samarbete med Gafsele fiskevårdsområde.

En ökad förståelse för sjöars och vattendrags produktivitet skulle gynna fiskebestånden samt sekundärt sportfisket inom kommunerna. I förlängningen kan en sådan satsning även leda till att fler upplevelseföretag etableras inom kommunerna.

Informationsmöten, studieresor, nyhetsbrev, fiskeplaner är exempel på innehåll i projektet.

Jörgen Sikström
Fiskeansvarig
Dorotea kommun

Mats Grönlund
Fiskeansvarig
Vilhelmina kommun

www.sodralappland.nu

